

sajtnak. Budapesti újságírók fölháborodva vettek tudomást ezekről a dolgokról s elhatározták, hogy lapjaikban alaposan szellőztetik őket.

Egyébként nyílt titok módjára cirkulált ma az a hír, hogy a Zsilinszky-fiúk apját megszarolta két békéscsabai álhírlapíró és állítólag kaptak is pénzt, de az öreg Zsilinszky nem akarja őket megnevezni.

NAPI HIREK

Tragikum nélkül.

Mintha valami csoda történt volna a világon a huszadik század második deceniumának elején, amikor pedig csodákban már csak a maradi lelkek hisznek. Az érettségi vizsgák mindenfelé az országban befejeződtek; lezajlottak szép rendben. Az érettségi biztosok mindenhol a helyükön voltak és ime: egyetlen hír sem érkezett arról, hogy valamely maturáló kezét emelt volna magára. Méreghez nem nyúlt egyetlen ifju sem; golyót senkisésem röpített agyába; vízbe sem ugrott senki. Mi történt?

Talán jobb volna a kérdést úgy föltenni, hogy mi nem történt? Még nem állnak rendelkezésünkre számbeli adatok arra vonatkozólag, hogy hányan tették le a sikerrel a maturát, hányan buktak. De már az eddigiekből, amennyire az eredményeket pozitív számadatok nélkül át lehet tekinteni, a bukások száma jelentékenyen kisebb, mint tavaly, vagy harmadéve, vagy még előbb, amikor a diáköngyilkosságok száma az érettségi után valósággal megdöbbentő volt.

Ilyenformán könnyű volna konzekvenciákat levonni és megállapítani, hogy a bukások csökkenésével, a kétségbeesettek száma is lepad. Egyebet csakugyan nem is tehetünk s megragadjuk ezt a tételt, hogy tovább következtethessünk s más valamit alapíthassunk meg, ami talán épen olyan fontos, mint a tragikum elmaradásának konstataciója.

Ha kevesebben buktak a matura után, ez nem azt jelenti egyszersmind, hogy a gyöngébb feleletek száma is kevesebb lett volna, mint az előző években. Csak azt jelenti, hogy a professzorok és a kormánybiztosok nem bakafantoskodtak úgy, mint előzőleg. Világosabban kifejezve, nem nagyképiuskodtek úgy, mint annakelőtte, sem az írásbelin, sem a szóbelin.

Nyilván úgy okoskodtak, hogy ha valaki nyolc esztendei studium után annyira előrehaladt, hogy letehetné az osztályvizsgát, akkor minek megakasztani őket pályájukon, vagy néhány tucatot közülök a kétségbeesésbe, vagy az öngyilkosságba kergetni formáság miatt, amelyet maturának neveznek? A kultura nem lesz kisebb, sőt talán nagyobb lesz, ha többnek egyengetik az útját a fölfelé való haladásra. Több elégedett-ekszisztenciának adnak lehetőséget, ami mindenképen üdvös lehet.

És miután ez kétségtelenül így van, kérdezzük (és ez a konklúzió vége), minek egyáltalában a matura? Igaz, hogy ezt már kérdeztük néhányszor. De talán elérkeznek ahhoz az államraisonhoz az illetékes körök is és maguk előtt fölvetvén a kérdést, ők is levonják az utolsó konzekvenciát.

— **Ruffy Pál Szegeden.** Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője, Fletscher Horace, egy világhírű amerikai gyermekjótékonyági egyesület elnöknője és egy előkelő amerikai márkinő társaságában kedden délben a gyermekvédelmi intézmények tanulmányozására Szegedre érkeztek. Délután három órákor az újszegedi állami gyermekmenhelyet, öt órákor az újszegedi Árpád-Otthon és hét órákor az Iparos-Otthon látogatták meg a vendégek. A legnagyobb elragadtatás hangján emlékeznek meg a szegedi gyermekvédelmi intézményekről, amelyek — kijelentésük szerint — európai nivójúak. A gyermekmenhelyen Tur-

csányi Imre dr igazgató-főorvos, az Árpád-Otthonban Orkonyi Ede dr, a fiatalokruak felügyelő-bizottságának elnöke, az Inas-Otthonban Fűrész Nándor igazgató kalauzolta a vendégeket. Szerdán a gyermekmenhely által főtartott vidéki telepkeket látogatják meg.

— **Baltazár Dezsőtpüspökké választották.** Debrecenből jelentik, hogy a tiszántuli református püspöki méltóságra Baltazár Dezsőt választották meg, miután Szabolcska Mihály, a pap-poéta visszalépett a jelöltségtől.

— **József főherceg és az alsuthi suszter.** Pécsről írják: József királyi herceg reggel öt órákor Eder Pepi csinos fogaton ment ki Cserkútra a gyakorlatokra. A vendégére büszke bérkocsitulajdonos mellett a kivezényelt 68. gyalogezredbeli főherceg ült nagy drukokban, hogy csak jól megfeleljen fölfebbvalói megbízatásának. A királyi herceg a szép vidéket nézte egy ideig, megcsodálta a honvéddadapródiszkola hatalmas épületét, majd kiérve a városból, megszólítja a főherceget.

— Hát van-e alsuthi legény a regimentben? — kérdi a királyi herceg váratlanul a főherceget. (A 69. gyalogezred tudvalevőleg főképen Fejérvármegyéből kapja legénységét.)

— Igenis van, — felel értelmesen a kérdező.

— Hogy hívják a legényt? — kérdi ismét a főherceg.

— Tóth a neve, felséges uram!

— És melyik Tóth familiából való, mert három is van Alsuthon.

— Azt nem tudom, mert csak Tóthnak hívják nálunk.

— És milyen sarzsija van annak a Tóthnak? Beszélni szeretnék vele, — szól a királyi herceg újból.

— Nincsen annak sarzsija, adja meg a választ nagy bátran a főherceg, mert regimentsuzster az alsuthi Tóth.

Ezzel már kimerült az alsuthiak iránt való nagy érdeklődés a királyi hercegnek, aki kitűnően mulatott azon, hogy egy földije szolgál most csak az ezrednél és az is katonai babérok helyett honi mesterséget, a tiszteletreméltó suszterságot folytatja. Így nem is kívánta a hadosztályparancsnok maga elé vezetetni az alsuthi Tóthot.

— **Gázzal világítják az egész belterületet.** Szeged gyatra világítása már sok gondot okozott a város hatóságának. A külvárosi utcákon éjnek idején valósággal életveszélyes a közlekedés, mert a pislogó petróleum-lámpák alig nyújtanak valamelyes világosságot. De még a legtöbb belvárosi utcán is igen szegényes a világítás. A városi mérnökség nemrég a javaslatot fordult a légszuszvilágítási bizottsághoz, hogy Szeged egész belterülete gázzal világíttassék. A bizottság kedden foglalkozott a mérnökség javaslatával és azt beható tárgyalás után magáévá tette. A részletekre vonatkozólag úgy határozott a bizottság, hogy a határozat 1912 július elsején lép életbe, három évi folytatódó turnusokban. A Tisza Lajos-körut mentén és azon belül a főbb utvonalaikon kettős, a kevésbé jelentős utcákon pedig egyes invert-lámpákat fognak fölállítani. Az előállítási többletköltség a mérnökség számítása szerint ötvennégyezer korona. A légszuszvárosaság a szerződés értelmében díjtalanul köteles fölállítani az ujonnan kijelölendő lámpákat. Az Auer-égőknek invert-lámpákká való átalakítását pedig mérsékelt díjazásért. Nem lehetetlen azonban, hogy a társaság az előrelátható anyagi haszonra való tekintettel eláll a költségek megtérítésétől. A társaság kibővíti a telepét és központi távgyújtót alkalmaz, amely lehetővé teszi, hogy az összes lángok két percen belül, egy időben lesznnek meggyújthatók. Az ülésen Bokor Pál helyettes polgármester elnöklésével résztvettek: Tóth Mihály főmérnök, Thuróczy Mihály dr főügyész, Balogh Károly tanácsnok, Farkas Árpád, Priváry

Béla városi mérnökök és Csonka Ferenc vegyész. A társaságot Fuchs Róbert vezérigazgató és egy osztálymérnök képviselték.

— **Hogy őrzik az ereklyéket Nagyváradon?** Nagy Sándor tábornokra, az aradi tizenhármak között martirhalált halt tábornokra nagyon büszkék voltak a nagyváradiak. Nagy Sándor nagyváradi volt. A nevéről utcát kereszteltek és a házát emléktáblával jelölték meg. A régi házban lassanként boltok nyíltak meg, meg egy borozó, az „Erdélyi Borozó”. Nagy Sándor emléktáblája most a borozó két ajtószárnya közé ékelődött ilyenformán:

ERDELYI BOROZÓ.		
Különféle ő- és újborok	ITT ÉLT NAGY SÁNDOR honvédtábornok Meghalt 1849 okt. 6. A hazáért szenvedett vértanúságot.	Cigányzene Női kiszolgálás

A várost járó idegen, ha erre téved, így gondolkodik:

— Ez is szép tábornok lehetett! Egész életét cigányzene és női kiszolgálás mellett töltötte és mégis vértanu-halált halt.

A jogászfijuság pedig alkalomadtán meg-megjelenik az emléktábla előtt és honfui lángtól égő szónoklatot tart az „Erdélyi Borozó” ajtajában kíváncsian megjelenő női személyzetnek.

— **Bihari gazdák Szegeden.** A biharmegyei Élesd, Mezőtelegd és Cuke községekből harmincnégy kiscgazda a gazdasági intézmények tanulmányozására kedden Szegedre érkezett. A tanulmányut vezetője Zathurecky István élesdi országgyűlési képviselő.

— **Föllázított község.** Az aradmegyei Kurtakér községben veszedelmes állapot uralkodik. Hanthó főszolgabíró kénytelen volt fölfüggeszteni állásától Kozma János kurtakéri helyettes községi bírót, mert a jelek szerint ő izgatta a lakosságot a községi bírót és a jegyzőt ellen. A községben ugyanis lépten-nyomon azzal fenyegették meg a bírót és a jegyzőt, hogy megölik és a házuakat fölgyújtják. A bírót házat ezért a község költségére be kellett biztosítani tűz ellen. A viszály onnét keletkezett, hogy a képviselőtestület nagy többsége elhatározta a közlegelők díjának emelését négy koronáról tíz koronára. A kisebbségben maradt párt vezére Kozma, azután oktanul föllármázta a községet és most ott rendkívül izgatott hangulat uralkodik.

— **Belényesen behozták a nők szavazati jogát.** Nagyváradról jelentik: A belényesi közbirtokosságot nemrég érdekes ajánlattal lepte meg egy újabb alakult részvénytársaság: az Egyesült villamossági és műalmi társaság. Ez ugyanis a vizierők nagy hasznavehetőségét fölismerve, gépműveit vízi energiára akarta berendezni és ebből a célból kiszemelte a Belényes környékén folyó Zimán-patakot. A Zimán-patak azonban a közbirtokosság tulajdona volt, ezért tehát a társaság azzal az ajánlattal fordult a közbirtokossághoz, hogy adják el neki a patak medrét vízestől és vízenergiástól. A belényesiek természetesen szívesen ráállottak az üzletre. A főszolgabíró gyűlésbe hívta őket, hogy azon együttesen minden birtokrészes nyilatkozhassék a szerződés fölől. A birtokrészesek között azonban asszonyok is vannak, özvegyek és hajadonok, tehát őket is meg kellett hívni a gyűlésbe és annak rendje-módja szerint leszavaztatni. Az asszonyok sorra leszavaztak és a szerződés így meg is kötött. Ez volt az első eset rá, hogy Biharmegyében alkotmányos aktusban asszonyi voksoknak szerep jutott. A szerepet a belényesi asszonyok kifogástalanul vitték mégis, ez sem mulhatott el anélkül, hogy igrig férfi polgártársai belé ne kössenek. Több belényesi gazdapolgár, aki részt igényelt a zimáni patak medréről, megfölebbezte a megye közigazgatási bizottságához a közbirtokossági gyűlés határozatát. Azzal az indoklással apelláltak, hogy a gyűlésen asszonyok is szavaztak, holott a hosszuhaju nemnek szerintük nincs jussa komoly politikai dologba beleártani magát. A föllebbezést Wertheimstein Henrik főszolgabíró ma fölterjesztette az alispánhoz. Véleményében amelyet a föllebbezéshez fűz